

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale

Nr. 22123/2020

Domnului Attila CSEKE, Ministru

Ministerul Sănătății

Strada Cristian Popișteanu, nr. 1-3,
Sector 1, cod 010024, București

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 22123 / 1.2. NOV. 2020

Stimate domnule Ministru,

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în contextul prevederilor art. 22 și art. 34 din *Constituția României* privind dreptul fundamental la viață și la integritate fizică și psihică și dreptul la ocrotirea sănătății, în baza informațiilor prezentate în mai multe surse mass-media, care arată faptul că, în ultima perioadă, au avut loc o serie de tragedii, cu înregistrări de pierderi de vieți omenești, la nivelul mai multor unități sanitare din țară, unde au izbucnit incendii, care ar fi putut fi prevenite prin luarea unor măsuri concrete, iar numeroase unități sanitare nu au autorizație de securitate la incendiu.

Potrivit unei surse din presă, „tragedia de la Piatra Neamț, unde Secția ATI a fost mistuită de flăcări, iar zece pacienți au murit și un medic a fost grav rănit, scoate din nou la iveală problemele cronice ale sistemului medical din România, unde zeci de spitale nu au autorizație de securitate la incendiu, unele funcționând în clădiri vechi și de 100 de ani”¹.

Accidentul de la Piatra Neamț a fost urmat și de alte incidente similare, care au avut loc în unități sanitare din alte zone ale țării. Astfel, o sursă mass-media ne arată că, la sfârșitul lunii noiembrie 2020, a avut loc un incendiu la Spitalul Clinic CF Cluj-Napoca, în urma căruia a ieșit la iveală faptul că unitatea nu avea autorizație de securitate la incendiu. La începutul lunii decembrie 2020, un alt incident este semnalat prin presa scrisă: „o priză a luat foc în secția ATI a Clinicii Medicale III din Târgu-Mureș”².

¹ <https://www.hotnews.ro/stiri-esential-24422852-romania-sunt-judete-care-niciun-spital-nu-are-autorizatie-securitate-incendiu.htm>

² <https://www.mediafax.ro/social/incendiu-la-sectia-ati-a-spitalului-medicala-iii-din-targu-mures-19768519>

În urma demersurilor efectuate de către instituția Avocatul Poporului cu privire la situația expusă, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU) ne-a comunicat, referitor la avizarea/ autorizarea privind securitatea la incendiu a unităților sanitare, faptul că la nivel național funcționează **1392 de clădiri ale unităților sanitare de stat și private**, cu paturi, dintre care: **310** dețin autorizație de securitate la incendiu; **52** sunt autorizate parțial; **728** nu necesită obținerea autorizației de securitate la incendiu (întrucât au fost edificate după anul 1992 sau construite anterior și asupra lor au fost efectuate lucrări de modificare și/sau schimbare a destinației); **302** nu dețin autorizație de securitate la incendiu, dintre care 120 au avize de securitate la incendiu.

De asemenea, conform precizărilor IGSU, *„prin emiterea autorizației de securitate la incendiu nu se elimină probabilitatea izbucnirii unui incendiu, iar, o exploatare necorespunzătoare a clădirii (improvizații sau supraîncărcări ale instalației electrice, utilizarea necorespunzătoare a buteliilor cu gaze, mentenanța necorespunzătoare a instalațiilor de detectare, semnalizare, alarmare și stingerea incendiilor, blocarea căilor de evacuare sau reducerea gabaritului acestora, lipsa sau mentenanța necorespunzătoare a stingătoarelor de incendiu etc.) poate conduce la izbucnirea unor incendii și la imposibilitatea gestionării unei prime intervenții optime, aspecte care pot conduce la un număr mare de victime din rândul utilizatorilor”*.

Accidentele care au cauzat explozii și izbucnirea de incendii în unități sanitare din țară au continuat să creeze consecințe grave în rândul pacienților, inclusiv pierderi de vieți omenești. Astfel, bilanțul efectuat în urma incendiului de la Institutul Național de Boli Infecțioase Prof. Dr. Matei Balș, care a avut loc data de 29.01.2021, arată un număr de 8 decese. La data de 31.01.2021, la nivelul Secției de Terapie Intensivă a Spitalului Clinic de Urgență „Sfântul Pantelimon” din București, un tub de neon dintr-un salon s-a ars cu o degajare de fum, iar pacienții au fost evacuați.

Într-o declarație făcută în presă încă din luna februarie a anului curent, președintele Societății Române de Anestezie și Terapie Intensivă a arătat că *„pacienților COVID din unele secții de terapie intensive li se dă prea mult oxigen, iar acest lucru poate provoca foarte ușor incendii”*. *„Asta e un non-sens medical. Niciun pacient cu o masca simplă nu poate să consume mai mult de 10-12 litri pe minut”*. *„Dacă tu îi dai 35, ceilalți 25 de litri se răspândesc în atmosfera din salon, creează o concentrație mare la care orice scânteie, orice electricitate chiar și statică care produce o scânteie, care poate să apară din orice motiv – frecarea unui material textil sau un aparat care să producă o mică scânteie, că-i telefon mobil, că-i laptop... se poate întâmpla o tragedie”*. Președintele Societății

Române de ATI a precizat și faptul că nu toți medicii din cadrul secțiilor ATI cunosc procedurile de administrare a oxigenului bolnavilor.³

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului a emis *Recomandarea nr. 13/02.02.2021 adresată IGSU*, prin care s-a solicitat depunerea, în regim de urgență, a tuturor demersurilor necesare în vederea respectării reglementărilor tehnice și dispozițiilor legale de apărare împotriva incendiilor și aplicarea măsurilor privind activitățile de apărare împotriva incendiilor, la nivelul tuturor unităților sanitare din țară.

În urma primirii recomandării Avocatului Poporului, IGSU a transmis adresa nr. 92.210/25.02.2021, prin care arată că recomandarea, referitoare la respectarea dispozițiilor art. 22 și art. 34 din *Constituția României*, a fost recepționată și însușită. IGSU arată, astfel, faptul că în perioada imediat următoare incendiului produs la Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”, a dispus unităților teritoriale, executarea controalelor de prevenire la toate unitățile sanitare cu paturi cu spitalizare continuă și/sau de zi. Prin răspunsul înregistrat cu nr. 93.836/25.08.2021, IGSU ne-a comunicat faptul că „*Ministerul Afacerilor Interne, prin adresa nr. 15561 din 06 aprilie 2021, a informat Ministerul Sănătății cu privire la concluziile controalelor de prevenire executate de personalul inspectoratelor pentru situații de urgență județene și București-Ilfov, precum și cu privire la o serie de propuneri care pot conduce la creșterea nivelului de securitate a acestei importante categorii de obiective*”.

În ciuda acestor demersuri, situația de pericol de la nivelul unităților sanitare din țară continuă să producă victime, astfel incendiul, care a avut loc în 01.10.2021 la nivelul Spitalului Clinic de Boli Infecțioase din Constanța, a cauzat moartea a 9 persoane, urmare a intoxicației cu fum și arsurilor provocate de temperatura ridicată din saloane. Într-o publicație se arată că este vorba de „*a treia tragedie în mai puțin de un an, după incendiile de la Piatra Neamț și Balș*”. „*Deocamdată, cauza incendiului nu a fost stabilită, însă controalele oficiale de la finalul lui 2020 și din februarie 2021 consemnau că instalațiile electrice cu defecțiuni, improvizatii, suprasolicitări.*”⁴

Mai mult, la data de 11 noiembrie 2021, un nou incendiu a izbucnit la un spital suport Covid-19 din Ploiești. Potrivit declarațiilor reprezentanților Inspectoratului pentru Situații de Urgență

³ <https://www.libertatea.ro/stiri/presedintele-societatii-de-ati-oxigen-in-exces-pacientilor-covid-3409079>

⁴ <https://www.hotnews.ro/stiri-esential-25075476-radiografia-unei-tragedii-anuntate-tot-stim-pana-acum-despre-incendiul-spitalul-din-constanta-care-7-pacienti-murit.htm>

Prahova, publicate în presă: „în luna februarie a.c., Secția de Boli Infecțioase a fost verificată și sancționată contravențional cu amendă 10.000 lei pentru lipsa autorizației de securitate la incendiu”⁵.

Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, prin adresa nr. 15561/06.04.2021, a informat Ministerul Sănătății cu privire la concluziile controalelor de prevenire a incendiilor executate, semnalând principalele deficiențe constatate și aducând o serie de propuneri care pot duce la creșterea nivelului de siguranță. Printre propunerile emise de IGSU pentru îmbunătățirea capacității de apărare împotriva incendiilor în unități sanitare se numără:

- „analizarea oportunității modificării/completării Dispozițiilor generale de apărare împotriva incendiilor la unități sanitare, pentru a asigura un cadru legal solid de reglementare, cu accent pe secțiile ATI și blocuri operatorii” ;
- „echiparea construcțiilor cu instalații de detectare, semnalizare și alarmare la incendiu, cu acoperire totală” ;
- „expertizarea instalațiilor electrice în vederea determinării stării tehnice a acestei instalații, în raport cu puterea instalată necesară funcționării în condiții de siguranță a tuturor consumatorilor”.

Pe de altă parte, în contextul prezentat, amintim prevederile art. II alin. (1) din *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 28/15.04.2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 185/2017 privind asigurarea calității în sistemul de sănătate, precum și pentru adoptarea unor măsuri în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2*, conform căroră: „în vederea prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19, pe durata stării de alertă declarate în condițiile legii, la care se adaugă 90 de zile de la data încetării acesteia, se suspendă vizitele de evaluare în vederea acreditării unităților sanitare”.

Întrucât situația incendiilor care au avut loc la nivelul mai multor unități sanitare din țară este inadmisibilă, inclusiv din perspectiva soluțiilor tehnice disponibile în prezent și a consecințelor extrem de grave pe care le produce, considerăm necesară luarea de urgență de măsuri preventive.

Precizăm că nu s-a înregistrat un răspuns din partea Ministerului Sănătății la adresa noastră nr. 22123/07.10.2021 privind aspectele semnalate.

Având în vedere frecvența cu care au loc incendii în unitățile sanitare din țară în ultima perioadă (ultimul incident grav având loc în data de 11 noiembrie) și gravitatea consecințelor produse, în baza art. 59 alin. (2) din *Constituția României*, coroborat cu

⁵ <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/incendiu-la-un-spital-covid-din-ploiesti-doi-pacienti-au-murit-iar-alti-20-au-fost-evacuati-1732023>

art. 4 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, solicităm comunicarea unui punct de vedere cu privire la toate aspectele menționate în prezenta adresă și a următoarelor informații:

- acțiunile întreprinse de minister în urma primirii, în luna aprilie 2021, a concluziilor controalelor de prevenire executate de personalul inspectoratelor pentru situații de urgență județene și București-Ilfov la nivelul unităților sanitare din țară și stadiul implementării propunerilor emise de IGSU prin adresa nr. 15561/06.04.2021, pentru creșterea nivelului de securitate la incendiu;
- care sunt cauzele identificate care au dus la incendiile care au avut loc în ultima perioadă în unitățile sanitare din țară, în special la nivelul secțiilor de ATI;
- dacă s-au luat măsuri de către minister, în colaborare cu instituțiile administrației publice centrale și locale, pentru reducerea riscului la incendii și implicit îmbunătățirea calității asistenței medicale acordate populației, inclusiv pentru asigurarea unei exploatare corespunzătoare a clădirilor din punct de vedere al securității la incendii (cum ar fi evitarea improvizărilor sau supraîncărcărilor instalațiilor electrice, utilizarea corespunzătoare a buteliilor cu gaze, mentenanța necorespunzătoare a instalațiilor de detectare, semnalizare, alarmare și stingerea incendiilor, evitarea blocării căilor de evacuare, asigurarea și mentenanța corespunzătoare a stingătoarelor de incendiu etc. – aspecte nuanțate în adresa IGSU nr. 92.210/25.02.2021, despre care am făcut vorbire în prezenta adresă);
- aspecte privind instruirea personalului medical din cadrul secțiilor de ATI din țară, în contextul provocărilor iscate de pandemia de Covid-19;
- un punct de vedere cu privire la riscurile ce pot fi implicate, inclusiv la nivel de securitate la incendiu, prin suspendarea vizitelor de evaluare în vederea acreditării unităților sanitare, pe perioadă nederminată, conform prevederilor *OUG nr. 28/15.04.2021*, precum și soluții de remediere.

Cu deosebită considerație,

Renate WEBER

Avocatul Poporului

București, 12 noiembrie 2021

